

Þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og daufblinda einstaklinga

Þjónustu- og þekkingarmiðstöð
fyrir blinda, sjónskerta og daufblinda einstaklinga

Miðstöðin veitir þjónustu

- Sjónskertum, þar sem læknisfræðileg greining sýnir að sjón er minni en 30% á betra auga, með venjulegum sjónglerjum, og sjónsvið innan við 20 gráður, eða ef starfrænt mat sýnir erfiðleika vegna sjónskerðingar , t.d. við lestur 10 punkta leturs með venjulegum sjónglerjum, og við athafnir daglegs lífs og umferli.
- Blindum, þar sem læknisfræðileg greining sýnir að sjón er minni en 5%, með venjulegum sjónglerjum, og innan við 10 gráðu sjónsvið.
- Lögblindumörk á Íslandi eru 10% sjón.

Miðstöðin veitir þjónustu

- Daufblindum, þar sem saman fer sjón- og heyrnarskerðing sem takmarkar athafnasemi og hamlar þátttöku í samfélaginu í slíkum mæli að þörf er á sértækri þjónustu, laga þarf umhverfi að þörfum viðkomandi eða nýta sérstakan tæknibúnað til að mæta þörfum hans
- Þjónustan er einungis á þeim sérfræðisviðum sem stofnunin býr yfir og er veitt í samstarfi við aðra aðila og stofnanir sem veita daufblindum þjónustu.
- Mikið samstarf við aðrar stofnanir og aðila, sérstaklega á sviði samskipta.

Þjónustu- og þekkingarmiðstöð

- Miðstöðin veitir þjónustu vegna hæfingar og endurhæfingar þeirra sem eru blindir, sjónskertir og daufblindir en sér ekki um frumgreiningu augnsjúkdóma, frumgreiningu á sjón og læknismeðferð.
- Miðstöðin ber ábyrgð á gagnagrunni þar sem geymdar eru upplýsingar um blinda, sjónskerta og daufblinda einstaklinga.
- Öll þjónusta sem Miðstöðin veitir er endurgjaldslaus og öll fjárlög koma frá velferðarráðuneytinu.

Hvernig kemur fólk til okkar?

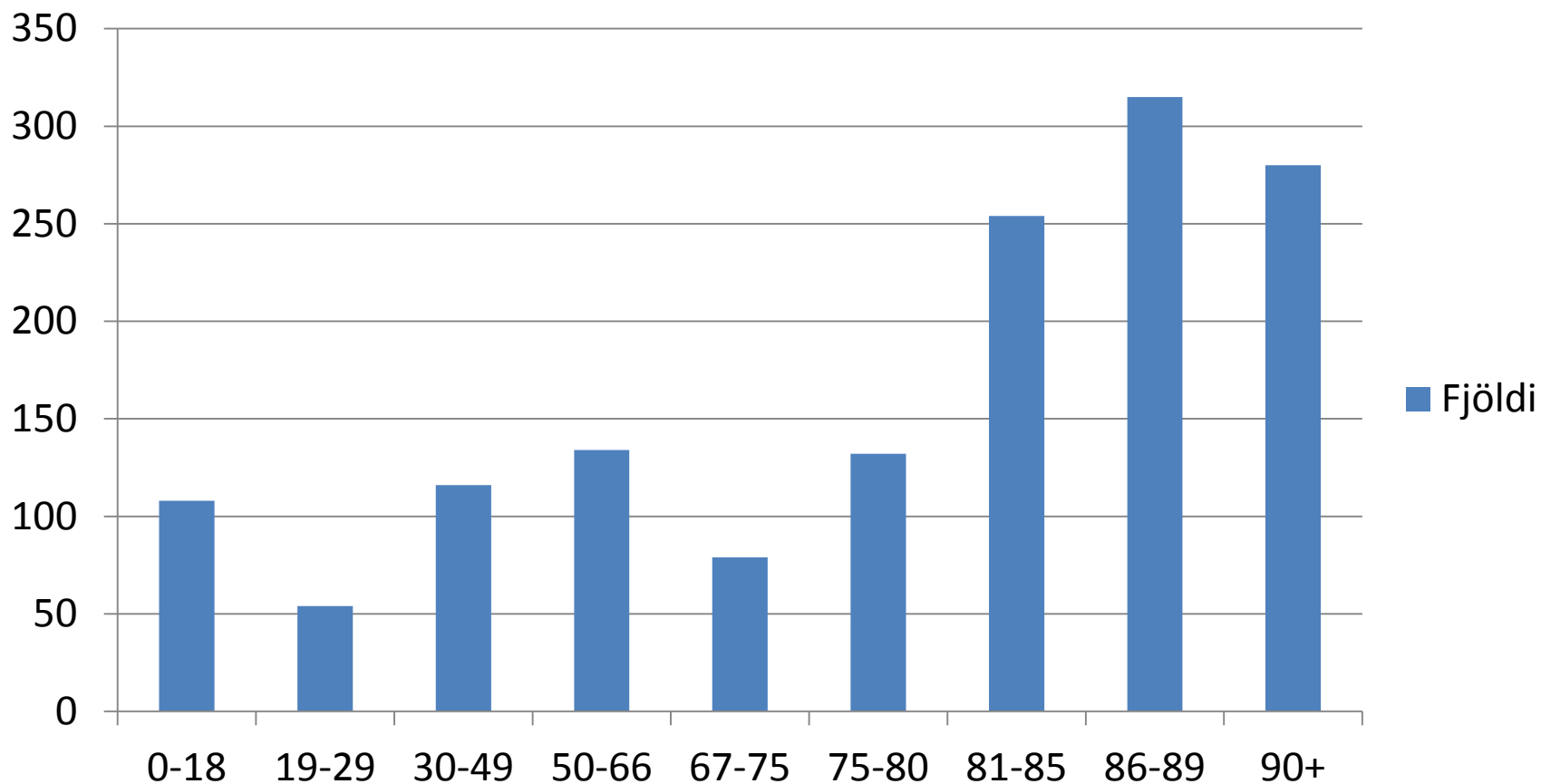
- Tilvísun frá augnlækni; algengast með eldra fólk, því er vísað til okkar frá sínum augnlækni.
- Fyrirspurnir frá notendum, ættingjum, dvalarheimilum, skólum og sveitarfélögum.
- Tilvísun frá öðrum stofnunum s.s. Greiningarstöð Ríkisins þegar börnin eru annars vegar, Heyrnar- og Tal, og Samskiptamiðstöð.

Þjónustu- og þekkingarmiðstöð

- Á skrá hjá Miðstöðinni eru tæplega 1500 manns eða 0,5 % af þjóðinni sem er sambærilegt við aðrar vestrænar þjóðir.
- 50% notenda eru sjónskertir, 50% lögblindir.
- 73% þeirra sem eru á skrá eru 67 ára og eldri.
- Stærsti hópurinn er á aldrinum 86-89 ára.
- Rúmlega 100 börn eru í þjónustu, 18 ára og yngri eða 7% notenda.
- Helmingur barna í þjónustu er með viðbótarfatlanir,
- 20% notenda eru á atvinnualdri, 19-66 ára.
- 40% notenda eru karlar og 60% eru konur.
- Um 10% notenda eru með samsetta sjón- og heyrnarskerðingu, flestir eldri en 67 ára.
- 250 manns eru með gerviauga/u.
- 4500-5000 endurgreiðslur vegna gleraugna á ári.

Viðskiptavinir eftir aldri

Þjónustu- og þekkingarmiðstöð

- Hjá Miðstöðinni eru 28 starfsmenn í margskonar ráðgjafahlutverkum s.s:
  - Sjónfræðingar
  - Kennsluráðgjafar
  - Umferlisráðgjafar
  - Augnlæknir
  - Félagsráðgjafi
  - Sálfræðingur
  - Atvinnuráðgjafi
  - Tölvu- og tækniráðgjafar
  - Sérfræðingar í gerð lesefnis
  - Leiðsöguhundapjálfari
  - Augnsmiður

Almenn þjónusta

- Augnskoðun og sjónmat.
- Útgáfa vottorða.
- Félagsráðgjöf og upplýsingar um bætur.
- Úthlutun og kennsla í notkun hjálpartækja.
- Þjálfun og kennsla á tölvur, forrit og ýmsa tengda tækni.
- Þjálfun í umferli og athöfnum daglegs lífs.
- Sérsmíði gleraugna.
- Smíði gerviaugna.
- Endugreiðslur vegna gleraugna.
- Bækur, námsefni og almennt efni á punktalettri og stækkuðu lettri.

Sértæk þjónusta við börn

- Kennsluráðgjöf til skóla, barns og foreldra.
- Þjálfun í umferli, heima og í skóla.
- Þjálfun í athöfnum daglegs lífs.
- Þjálfun og kennsla í tölvum og tækni.
- Yfirfærsla efnis yfir á punktaletur og stækkað letur.
- Mikil áhersla á kennslu punktaleturs og tækni.

Sértæk þjónusta við fullorðna

- Úthlutun og kennsla í notkun hjálpartækja.
- Þjálfun í umferli og athöfnum daglegs lífs.
- Þjálfun og kennsla í tölvum og tækni.
- Félagsráðgjöf og upplýsingar um bætur.

Endurhæfing

- Endurhæfing miðast við einstaklinginn og hans/hennar þarfir og vilja.
- Námskeið fyrir notendur, fagfólk, kennara og aðstandendur.
- Ráðgjöf heima eða á Miðstöð.
- Fyrir elsta notendahópinn er þetta spurning um sjálfstæða búsetu, geta farið út að ganga, gert handavinnu, notað viðeigandi hjálpartæki, hlustað á hljóðbækur, farið á netið.
- Geta tekið þátt í félagslífi.

Eldri borgarar

- Hlutfall eldri borgara á Íslandi er í dag 13% þjóðarinnar, áætlað að muni aukast í 21% á næstu 30 árum.
- 2.6% af eldri borgurum eru sjónskertir eða blindir á móti 0.5% af þjóðinni almennt.
- 90% af elsta notendahópnum býr heima, aðeins 10% eru á dvalarheimilum.

Verkefni

- Sampætt sjón- og heyrnarskerðing
- Punktaletur
- Talgervill
- Umferli fyrir slökkvilið
- JOBS MDVI
- SensAge
- Leiðsöguhundar

Gildi

- **Virðing**

- Þjónustu- og þekkingarmiðstöðin leggur áherslu á að samvinna við notendur sé í fyrirrúmi og viðhorf þeirra og óskir séu virtar. Starfsmenn bera virðingu hver fyrir öðrum og stuðla þannig að góðri liðsheid.

- **Þekking**

- Þjónustu- og þekkingarmiðstöðin, með þekkingu að leiðarljósi, stuðlar að fordómaleysi, fagmennsku, frumkvæði og framsækni.

- **Jafnrétti**

- Þjónustu- og þekkingarmiðstöðin vinnur að því að skapa jöfn tækifæri fyrir alla í námi, vinnu og tómstundum og jafnt aðgengi til þátttöku í samfélaginu.

- **Þjónusta**

- Þjónustu- og þekkingarmiðstöðin leitast við að veita bestu mögulegu þjónustu fyrir alla sem til hennar leita. Framúrskarandi þjónusta með þarfir viðskiptavina að leiðarljósi er kjarninn í starfseminni.

- **Framsækni**

- Þjónustu- og þekkingarmiðstöðin vinnur að stöðugum umbótum og leitar tækifæra til framfara og nýjunga og samvinnu við einstaklinga og fagaðila.

DAGUR HVÍTA STAFSINS 15. október

Hvíti stafurinn er bæði ták og tækil. Stafurinn hjálpar notandanum að skynja umhverfið um leið og hann sýnir vegfarendum að þar er blindur eða sjónskertur á ferð.

ÞARF AÐ STÆKKA LETRIÐ?

Lestur er lífsgæði. Stækkunargler, sterk lesglæraugu og margs konar tækni gagnast þeim sem áfram vilja njóta þess að lesa þótt sjónin hafi versnað.

SJÁÐU TIL

Birtan er mikilvæg. Með aldrinum eykst þörfin fyrir góða lýsingu, t.d. við handavinnu eða lestur. Réttu ljósið léttir okkur að koma auga á öll smáatriðin sem skipta svo miklu máli.

Þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og dauflinda einstaklinga sér um úthlutun hvíta stafsins. Upplýsingar og fróðleik um hvíta stafinn og umferli má finna á www.midstod.is

Þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og dauflinda einstaklinga úthlutar sjónhjálpartækjum og veitir ráð um notkun þeirra. Nánari upplýsingar og fróðleikur í síma 54 55 800 og á www.midstod.is

Þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og dauflinda einstaklinga veitir aðstoð og leiðbeiningar varðandi lýsingu fyrir sjónskerta. Nánari upplýsingar og fróðleikur í síma 54 55 800 og á www.midstod.is

Takk fyrir

Þjónustu- og þekkingarmiðstöð
fyrir blinda, sjónskerta og daufblinda einstaklinga